

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 246

van **AN MOERENHOUT**

datum: 24 februari 2023

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Oekraïense vluchtelingen - Particuliere opvang

Sinds de inval van Rusland in Oekraïne zijn al bijna 8 miljoen Oekraïners hun land ontvlucht. Meer dan 60.000 onder hen kwamen al naar België. Ruim 22.000 plaatsen werden aangeboden door burgers. De regio's voorzien ook in een uitgebreid opvangaanbod. Vlaanderen beloofde aan de Federale Regering om 60 procent van de tijdelijk ontheemden op te vangen. In het voorjaar 2022 werd de campagne #plekvrij opgestart. Particulieren bleken massaal bereid om tijdelijk ontheemden uit Oekraïne op te vangen.

Een aantal vragen aan de minister over de stand van zaken.

1. In november 2022 waren er 16.500 geregistreerde inwoonplekken bij particulieren in Vlaanderen. 5313 plekken daarvan waren toegewezen slaapplekken. Hoeveel duurzame slaapplekken zijn er ondertussen geregistreerd in de Vlaamse huisvestingstool? Hoeveel daarvan zijn vandaag toegewezen als slaapplek, en hoeveel zijn er nog beschikbaar?
2. Hoeveel tijdelijk ontheemden stroomden al door van de particuliere opvangplek naar de reguliere woonmarkt? Verloopt deze doorstroom naar de reguliere woonmarkt naar wens volgens de minister?
3. De vele gastgezinnen die een plek aanboden aan ontheemden, deden volgens een onderzoek afgelopen zomer (door het Onderzoekscentrum Sociaal Werk en het Kenniscentrum Gezinswetenschappen) bovendien veel meer dan een kamer ter beschikking stellen. Zij steun(d)en hun gasten op verschillende manieren, van administratieve hulp tot toeleiden naar medische zorg, onderwijs of vrije tijd en emotionele steun. Het onderzoek wees uit dat deze gastgezinnen vaak, bedoeld of onbedoeld, ook buddy's worden. Meer dan vier op tien erkennen dat ze te veel verantwoordelijkheid hebben opgenomen.

Hoe duurzaam is dit volgens de minister voor een gezin? Hoe wilt hij hier een duurzaam ondersteuningsaanbod voor aanbieden?

ANTWOORD

op vraag nr. 246 van 24 februari 2023

van **AN MOERENHOUT**

1. Tot begin maart werden in de Vlaamse huisvestingstool in het totaal 17263 private slaapplekken geregistreerd. Hiervan zijn er momenteel nog 6944 slaapplekken effectief toegewezen. In de tool staan nog 62 private plekken bij gastgezinnen ter beschikking. Er dient evenwel te worden vermeld dat niet alle lokale besturen de private opvangplekken nog registreren in de tool omdat de financiering hieraan niet langer gekoppeld is (wel de inschrijving in het rijksregister). Er zijn bijgevolg op het terrein meer private opvangplekken ter beschikking dan geregistreerd in de huisvestingstool.
2. Mijn administratie beschikt niet over gedetailleerde cijfers van ontheemden die een woning betrekken op de private huurmarkt. Het is in deze vooral relevant om voldoende publiek aanbod te blijven voorzien, om de impact op de private huurmarkt te beperken.
3. De initiële opvangstrategie ging ervan uit dat de duurzaamheid van de opvangplekken bij de private gastgezinnen niet afdoende verzekerd was. De evaluatie van de opvangstrategie 2022 toont evenwel aan dat de opvang bij gastgezinnen robuuster blijkt dan verwacht, in het bijzonder wanneer aparte leefruimtes ter beschikking staan van de ontheemden (zoals tweede verblijven of aparte studio's) of wanneer de ontheemden worden opgevangen bij vrienden of familie. Daarenboven dragen lokale besturen door een specifieke werking rond de gastgezinnen (onder meer met begeleiding, inzet van buddywerking en vrijwilligers) effectief bij aan het duurzaam karakter van deze opvangvorm.

Dit neemt evenwel niet weg dat een groot aantal private opvangplaatsen, omwille van redenen zoals aangehaald in de vraagstelling, wél van tijdelijke aard waren. De opvangstrategie voorzag echter in een buffer om de herhuisvesting op te vangen. Lokale besturen zijn er tot nu toe dan ook in geslaagd om deze doorstroom goed op te vangen binnen de voorziene publieke opvangplaatsen of via doorstroom naar de private huurmarkt.